

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 198 din data de 26.02.2020

Dosar nr.: 221/2019

Petiția nr.: 2039/15.04.2019

Petentă:

Reclamat:

Obiect: hărțuire și discriminare la locul de muncă

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petenților

2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Petenta reclamă faptul că odată cu retragerea atribuțiilor de manager de zonă, în mod abuziv, în iunie 2016, este supusă unui comportament umil degradant, ce îi aduce atingere demnității umane, de către alți angajați ai instituției.

III. Procedura de citare

4. În temeiul art. 20 alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

5. Prin adresa înregistrată sub nr. 2039/08.05.2019 au fost citate părțile pentru termenul stabilit de Consiliu la data de 28.05.2019 și i s-a solicitat petentei să indice criteriul de discriminare care a stat la baza presupuselor fapte de discriminare și hărțuire.

6. Procedură legal îndeplinită.

7. La termenul stabilit, la ședința de audieri părțile au fost absente.

8. Prin adresa înregistrată sub nr. 2821/24.05.2019, petenta depune punct de vedere, care este comunicat părților reclamate prin adresa înregistrată sub nr. 3726/26.06.2019.

9. Părțile reclamate depun puncte de vedere prin adresa înregistrată sub nr. 2910/28.05.2019, care sunt comunicate petentei prin adresa înregistrată sub nr. 3726/26.06.2019.

10. Petenta depune concluzii scrise prin adresa înregistrată sub nr. 4312/24.07.2019.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

11. Prin sesizarea înregistrată la CNCD sub nr. 2039/15.05.2017, petenta, angajată a Punctului de lucru județean Călărași din februarie 2009, a îndeplinit inițial funcția de director și apoi, ca urmare a reorganizării companiei, funcția de specialist marketing princip. I.

12. Petenta menționează că 4 din cele 5 părți reclamate au fost angajate de către aceasta, iar partea reclamată a beneficiat de promovare pe un post prevăzut cu studii superioare, la propunerea sa. Toți au beneficiat de sprijinul său necondiționat, în unele cazuri preluându-le sarcinile de serviciu.

13. Odată cu retragerea atribuțiilor de manager de zonă în mod abuziv, în iunie 2016, comportamentul părților reclamate s-a schimbat radical, relațiile de muncă devenind inexistente, au spus lucruri neadevărate despre petentă, falsuri, că i-a amenințat sau hărțuit, că nu îi lasă să muncească.

14. Partea reclamată a depus mărturie mincinoasă în instanță împotriva petentei, iar în cazul părții reclamate acesta a umblat cu bârfe și zvonuri neadevărate.

15. În cazul părții reclamate discriminarea a mers până acolo, încât a declarat fals într-o plângere penală.

16. Părțile reclamate au acuzat-o pe petentă că ceea ce se întâmplă la Călărași e din vina acesteia, deși știau că nu e nimic adevărat și refuză să îi elibereze documente care țin de calitatea de salariat, în condițiile prevederilor Codului Muncii.

17. Deși are o fișă de post, cu sarcini de serviciu, nu i se aduc la cunoștință schimbările care intervin, notele care vin de la companie.

18. Întregul lor comportament a pus-o pe petentă într-o situație umilă, degradantă, i-a adus atingere demnității umane, prestigiului profesional, calității de om și de femeie, i-au îngădit dreptul la muncă în mod intenționat, libertatea de exprimare a depășit limitele legale și i-au îngădit dreptul la un proces echitabil.

19. Prin punctul de vedere înregistrat sub nr. 2821/24.05.2019, petenta învederează că, prin citația comunicată în care i se solicită să indice criteriul de discriminare, nu i se menționează despre ce petiție este vorba având în vedere că petenta a depus la CNCD 5 petiții, iar prin aceasta i se încalcă dreptul la apărare, implicit dreptul la egalitate de șanse și tratament, că i se restrâng drepturile legitime.

20. În ceea ce privește existența unui tratament diferențiat, petenta arată că unii dintre colegi au mers până acolo încât i-au încălcat dreptul la demnitate umană și dreptul la muncă ajungând să depună mărturii false în instanță (având plângeri penale în acest sens) și că au transmis mail-uri false către conducere. În plus, au refuzat să îi elibereze documente care țin de calitatea de salariat, deși acest lucru este stipulat ca și obligație, atât în Codul muncii cât și în CCM, inclusiv ulterior sesizării (solicită copie după fișa de post pentru a participa la un concurs pentru ocupare unui post vacant în cadrul ANFP, la solicitarea ANFP, însă acest lucru îi este refuzat de astfel că îi este respins dosarul).

21. Mai mult, întregul lor comportament s-a constituit ca o adevărată hărțuire; nu colaborează cu petenta, deși relațiile de muncă se desfășoară pe colaborare, îi restrâng desfășurarea activității în mod intenționat, pentru a fi pusă în situație degradantă, sau este acuzată de șefi că nu își folosește eficient timpul de lucru;

22. În privința criteriului de discriminare solicitat, petenta învederează că cei 5 colegi împotriva cărora a formulat petiția, au discriminat-o pe criteriul de apartenență sindicală, ei fiind toți membrii în Sindicatul Național Loteria Română, iar petenta retrăgându-se din acest sindicat la momentul când a avut convingerea clară că nu reprezintă interesele salariaților așa cum era stipulat în CCM.

23. Prin comportamentul lor, i-au încălcat dreptul la demnitate umană, dreptul la muncă, dreptul la egalitate de șanse și tratament; toate acestea s-au întâmplat prin punere în situații degradante, ulterior declarațiilor lor mincinoase, care au condus inevitabil și la un proces în instanță.

24. Prin concluziile scrise înregistrate sub nr. 4312/24.07.2019, petenta precizează că toate părțile reclamate declară fals, iar cererile introduse în instanță despre care fac referire nu sunt finalizate.

25. Petenta depune la dosar înscrisuri/documente.

Susținerile părților reclamate

26. Prin punctele de vedere depuse, părțile reclamate învederează că, în conformitate cu fișele de post, aceștia se subordonează direct managerului de zonă, iar toate informările cu privire la deciziile emise, notele de serviciu, procedurile operaționale precum și alte comunicări se transmit prin intranet și alte SMI, la care are acces tot personalul TESA.

27. Aceștia nu cunosc despre situațiile descrise de petentă, dar au cunoștință despre faptul că aceasta a formulat în perioada 2016-2019 mai multe sesizări și reclamații colegilor de serviciu, foștilor manageri de zonă și chiar Companiei Naționale Loteria Română, sesizând existența unor situații de discriminare și hărțuire, solicitând și despăgubiri materiale.

28. În ceea ce privește eliberarea unor documente cu privire la calitatea de salariat a petentei, partea reclamată, economist principal, menționează că au fost puse la dispoziția acesteia, cu excepția unor solicitări ce făceau referire la documente interne care priveau angajatorul, pentru care s-a solicitat punct de vedere din partea Direcției Juridice - Serviciul Contencios și Autorizări în cadrul CNLR SA și pentru care nu s-a primit aprobare.

29. Petenta face în continuare sesizări la adresa părții reclamate., contabil pr. și cu preluare de atribuții de resurse umane, dovadă fiind solicitarea către conducerea CNLR SA de cercetare disciplinară a acesteia.

30. Partea reclamată în prezent specialist marketing principal (lucrător comercial agenție, apoi magaziner, inspector rețea) declară că împreună cu partea reclamată S.V. a fost chemată la Poliția Slobozia în urma plângerii penale făcute de petentă împotriva domnului B.G. pentru a da declarații în fața organelor de cercetare penală, în calitate de martor, pentru ca ulterior să le acuze că au mințit și le-a făcut plângere penală pentru motive nejustificate, cerându-le și daune morale.

31. Partea reclamată în calitatea sa de șofer, menționează că nu deține computer, telefon de serviciu sau birou, locul de muncă presupunând conducerea autovehiculelor din dotarea punctului de lucru, iar în majoritatea timpului se află în deplasare, iar sarcinile de serviciu îi sunt trasate zilnic de către managerul de zonă. Ca urmare a plângerii penale făcute de petentă împotriva domnului, fost manager de zonă, a dat declarații în fața organelor de cercetare penală, în calitate de martor, iar ulterior petenta l-a acuzat de mărturie mincinoasă.

32. Se depun la dosar înscrisuri/documente.

V. Motivele de fapt și de drept

33. **În fapt**, Colegiul director reține că petenta a sesizat CNCD că este supusă unui comportament umil degradant, din partea unor angajați ai instituției, fapt ce îi aduce atingere demnității umane.

34. **În drept**, Colegiul director analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al O.G. nr.137/2000 privind

prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată.

35. Conform art. 2 alin.1 din O.G. 137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, constituie discriminare „orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, **convingeri**, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată, care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

36. Colegiul director analizează dacă în cazul semnalat de către petentă se întrunesc condițiile pentru existența unei fapte de discriminare. Pentru ca o faptă să fie calificată discriminatorie trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

a) existența unui tratament diferențiat a unor situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile;

b) existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. 1 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare;

c) tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege;

d) tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop să nu fie adecvate și necesare.

37. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. 137/2000. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 *deosebirea, excluderea, restricția sau preferința* trebuie să aibă la bază unul dintre *criteriile* prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile*, dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată anterior, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

38. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile.

39. Or, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai datorită apartenenței acesteia la un grup (de exemplu rasă, etnie sau religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în art. 2 al O.G. nr. 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratament diferențiat) și impun a analiza un criteriu interzis (origine rasială, etnie, vârstă, dizabilitate, sex, religie, *convingeri*, etc.) invocat de petenți, constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate.

40. Colegiul director reține din punctele de vedere formulate de către părțile reclamate și a înscrisurilor aflate la dosar, că atitudinea, comportamentul acestora nu au legătură cu criteriul de discriminare invocat de petentă, și anume apartenența/neapartenența acestora la un sindicat, aceștia fiind toți membrii în Sindicatul Național Loteria Română, petenta declarând că s-a retras din acest sindicat deoarece a avut convingerea clară că acest sindicat nu reprezintă interesele salariaților așa cum era stipulat în CCM. Părțile reclamate nu au cunoștință despre situațiile descrise de petentă, având cu aceasta relații de colaborare, iar conform fișelor de post aceștia se subordonează direct managerului de zonă, toate informările cu privire la deciziile emise, notele de serviciu, procedurile operaționale precum și alte comunicări fiind transmise prin intranet și alte SMI, la care are acces tot personalul TESA.

41. Potrivit O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, una dintre condițiile pentru ca o faptă să fie discriminatorie este existența unei legături de cauzalitate între criteriu invocat și fapta sesizată.

42. Colegiul director constată din analiza obiectului petiției că în situația redată nu sunt îndeplinite condițiile pentru ca o faptă să fie discriminatorie, în consecință nu se poate reține săvârșirea vreunei fapte de discriminare, potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, neputând fi reținut un raport de cauzalitate între criteriul invocat de petent și faptele reclamate.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin.(2) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele sesizate nu întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare, conform O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată; ***lipsă legătură de cauzalitate între faptele reclamate și criteriul invocat de petentă;***
2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 26.02.2020 au fost: ASZTALOS CSABA FERENC - Membru, DINCĂ ILIE - Membru, GHEORGHIU LUMINIȚA - Membru, HALLER ISTVÁN - Membru, LAZĂR MARIA - Membru, JURA CRISTIAN - Membru, POPA CLAUDIA SORINA - Membru, SANDU TATIANA VERONICA - Membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 / 24.03.2020.

**ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD**

*Data redactării: 25.03.2020
Redactată și motivată I.D./F.L.I.*

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2000 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.